

[Formanden.]

I skrivelse af dags dato meddeler folketingsmand Iver Poulsen, at han på grund af sygdom ikke vil kunne deltage i tingets møder i ca. 2 måneder, hvorfor han anmoder om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ekspropriation til udvidelse af bygningsanlæggene på Finsen-institutets ejendom.

De Finseninstitutet tilhørende ejendomme ved Strandboulevarden, hvor Finsen-institutet og radiumstationen i København er beliggende, indgår i det såkaldte Rosenvængekvarter, hvorover der hviler nogle 100-årige servitutter, herunder en bestemmelse om, at der ikke må opføres bygninger med mere end 3 etager i det hele.

Disse servitutter sigter til at sikre kvartets karakter af „fredeligt, hyggeligt og frit beliggende opholdssted“ samt til „bevarelse af udsigten til stranden“, men har som følge af de omliggende kvarterers udbygning til høj etagebebyggelse og som følge af frihavnens anlæg og anlægget af jernbandedæmningen langs Østbanegade mistet deres mening.

Servitutbestemmelserne vil imidlertid være til hinder for en udvidelse af radiumstationens sengefløj, der er planlagt som en 3 etagers bygning med udnyttet tagetage, samt for opførelsen af en 4 etagers bygning, der indgår som en sidefløj i et af Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse på Finsen-institutets grund projekteret kræftforskningslaboratorium, hvis 5 etagers hovedbygning mod Nordre Frihavnsgade derimod ikke rammes af servitutbestemmelserne.

Udgifterne ved udvidelsen af radiumstationens sengefløj er anslået til 9,4 mill. kr., og ved finansloven for finansåret 1964-65 er der bevilget 690.000 kr. til detailprojektering af dette byggeri. Udgifterne ved kræftforskningslaboratoriets opførelse vil blive bekostet af Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse.

Ved forhandling med Rosenvængekvarterets grundejerkomité er der søgt samtykke fra grundejerne til de projekterede udvidel-

ser af bygningsanlæggene på Finseninstitutets ejendom, men komiteen har ikke kunnet gå med hertil som følge af, at enkelte af grundejerne, der hver for sig har påtaleret med hensyn til servitutterne, og som i 1950 gav tilladelse til påbygning af en tagetage på radiumstationens eksisterende sengefløj, ikke har ønsket at give yderligere dispensation.

Da en videre udbygning af Finseninstitutet må anses for højst påkrævet for at skabe et tidssvarende kræftbehandlings- og kræftforskningsinstitut, og da en sådan udbygning vil kunne finde sted uden i særlig grad at være til gene for kvarterets beboere, er der ved det foreliggende lovforslag søgt bemyndigelse for indenrigsministeren til at iværksætte ekspropriation af de servitutrettigheder, som jeg kortelig har omtalt i denne fremsættelse, men om hvis nærmere indhold jeg tillader mig at henvide til lovforslagets bemærkninger, hvori servitutdeklarationen er aftrykt som bilag.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til lov om ekspropriation til udvidelse af bygningsanlæggene på Finseninstitutets ejendom til tingets velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om udvidelse af kontorbygning for verdenssundhedsorganisationen.

Som det er nærmere omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, flyttedes WHO's regionalkontor for Europa i 1957 fra Genève til København, efter at det af den europæiske regionalkomité var besluttet at acceptere den danske regerings tilbud om at stille ejendommen Scherfigsvej 8 til rådighed for organisationen.

I en eksisterende bygning på denne ejendom var der i forvejen indrettet lokaler for WHO's tuberkuloseforskningskontor, og der blev fra organisationens side lagt vægt på det ønskelige i, at de 2 institutioner kunne placeres i tilknytning til hinanden. Efter forhandling med WHO blev der derfor i tilslutning til den eksisterende bygning opført en ny kontorbygning, og udgifterne herved, ca. 2 mill. kr., afholdtes i overensstemmelse med indholdet af det danske tilbud til WHO fuldt ud af staten.

Regionalkontoret havde i sommeren 1957,

[Indenrigsministeren.]

da flytningen til København fandt sted, et samlet personale på 56 personer. De på Scherfigsvej tilvejebragte lokaler var fuldt tilstrækkelige til at rumme et personale af denne størrelse, og der forefandt endda en mindre reserve.

I de siden forløbne godt 7 år er der imidlertid sket en voldsom og i væsentlig udstrækning uforudset stigning i den arbejdsbyrde, der hviler på regionalkontoret. Foruden den almindelige forøgelse af medlemslandenes behov for assistance, herunder især i forbindelse med de gennem de senere år så stærkt udviklede tekniske bistandsprogrammer, har arbejdsmængdens forøgelse især sin forklaring i de østeuropæiske landes tilbagevendende til aktivt medlemskab og beslutningen for nogle år siden om, at russisk skal anvendes som arbejdsprog i den europæiske region på linje med engelsk og fransk.

Denne udvidelse af arbejdsområdet har nødvendiggjort en betydelig personaleudvidelse, således at der nu ved kontoret er beskæftiget i alt ca. 150 personer, og det er klart, at dette har medført betydelige pladsvanskeligheder. Disse har midlertidigt og delvis kunnet imødegås, dels derved at tuberkuloseforskningskontoret i 1959 flyttede til Genève, og dels gennem erhvervelsen i januar 1961 af genboejendommen Scherfigsvej 9, hvor der i en eksisterende ejendom har kunnet indrettes en række kontorlokaler til foreløbig afhjælpning af den mest akutte pladsmangel.

På længere sigt er disse løsninger imidlertid ganske uholdbare, og WHO har endda givet udtryk for, at man anser situationen for så alvorlig, at spørgsmålet om kontorets flytning fra Danmark kan komme på tale, såfremt lokaleforholdene ikke forbedres afgørende i løbet af de nærmeste år.

Et af indenrigsministeriet nedsat udvalg har omhyggeligt undersøgt de foreliggende muligheder for at løse problemet. Det er herved blevet fastslået, at den nærmeste placering mulighed for en bygning, der til afløsning af anlægget på Scherfigsvej ville kunne rumme det nødvendige kontorareal m. v., ville ligge i en afstand af 25-30 km fra centrum. Fra WHO's side er det blevet klart tilkendegivet, at en sådan løsning ville være uacceptabel på grund af de med

den forbundne transportproblemer for kontortpersonale og for de mange udenlandske eksperter, stipendiater m. fl., der til stadighed besøger kontoret. Indenrigsministeriet deler fuldt ud denne bedømmelse og finder, at der tillige bør lægges megen vægt på de øvrige ulemper og det betydelige værditab ved at skulle opgive de nuværende lokaler på Scherfigsvej, der for en væsentlig del er indrettet netop med henblik på WHO's behov.

Indenrigsministeriet er derfor enig med udvalget i, at en tilfredsstillende løsning af regionalkontorets pladsvanskeligheder kun kan opnås gennem en udbygning af det eksisterende anlæg på Scherfigsvej.

Behovet for yderligere kontorplads er af udvalget i samarbejde med repræsentanter for WHO opgjort til ca. 1.900-2.100 m², svarende til et bruttoetageareal på ca. 2.700-3.000 m². Hertil kommer, at regionalkontoret meget stærkt har følt savnet af at kunne råde over egne møde- og konferencelokaler i tilknytning til kontoret, idet der årligt afholdes et stort antal europæiske møder og konferencer, der i vidt omfang med fordel kunne henlægges til København, såfremt de fornødne lokaliteter var for hånden.

På denne baggrund er der udarbejdet en foreløbig skitse til opførelsen af en nybygning med et bruttoetageareal på ca. 3.000 m² samt en tilbygning indeholdende mødesal og konferenceværelser med et bruttoetageareal på ca. 1.300 m². Byggeriet kan af forskellige grunde kun udformes som et samlet anlæg, der strækker sig over begge ejendommene, Scherfigsvej 8 og 9, og Københavns kommunalbestyrelse har meddelt den i den anledning nødvendige tilladelse til lukning og nedlæggelse som offentlig gade af en del af Scherfigsvej. De samlede udgifter ved byggeriet anslås efter foreløbige beregninger til ca. 7 mill. kr.

Da indenrigsministeriet må anse det for en afgørende dansk interesse, at der skabes mulighed for at bevare tilstedeværelsen her i landet af et regionalkontor for en af De Forenede Nationers særorganisationer, søges der ved lovforslagets § 1 skabt hjemmel for det nødvendige byggeris gennemførelse, således at udgifterne søges bevilget ved de årlige finans- eller tillægsbevillingslove.

Som det nærmere i lovforslagets bemærk-

[Indenrigsministeren.]

ninger er omtalt, hviler der imidlertid på grundene i kvarteret en række servitutter af ældre dato, hvorefter der bl. a. ikke må drives nogen som helst virksomhed, der kan berøve kvarteret dets karakter af roligt beboelseskvarter.

Københavns kommunalbestyrelse har for sit vedkommende dispenseret fra disse servitutbestemmelser, hvorimod kvarterets grundejerlav har fremsat formel indsigelse imod den påtænkte benyttelse af ejendommen Scherfigsvej 9, der efter lavets opfattelse vil være servitutstridig. Sagen har af indenrigsministeriet været drøftet med repræsentanter for grundejerlavet, der stillede som betingelse for videre forhandling om spørgsmålet, at der tilvejebragtes en nærmere angivet ordning af forskellige færdselemæssige forhold i kvarteret. Det viste sig imidlertid ved en undersøgelse af spørgsmålet, at det ikke ville være muligt at imødekomme grundejernes ønsker i fuldt omfang, og lavet ønskede herefter at fastholde sin protest.

På denne baggrund, og efter at der om spørgsmålet er indhentet et responsum for kammeradvokaten, anser indenrigsministeriet det for rettest, at der inden byggeriets iværksættelse med hjemmel i lovforslagets § 2 foretages ekspropriation af de omhandlede servitutrettigheder, i det omfang byggeriet ville være i strid med dem.

Det er indenrigsministeriets opfattelse, at udviklingen siden 1910, da servitutterne blev pålagt, har medført en sådan ændring i kvarterets tidligere præg af et roligt beboelseskvarter, at projektets gennemførelse næppe vil medføre ulemper for grundejerne af nogen væsentlig betydning, og at deres eventuelle interesse i servitutternes fortsatte opretholdelse i alt fald må vige for den betydelige almene interesse i at bevare WHO's europæiske regionalkontor i København.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Jeg skal endelig tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget. (Valg-liste m. v.)*.

De i forslaget indeholdte bestemmelser er

i det væsentlige en følge af de ændrede bestemmelser om valglisten, der indsattes i den grønlandske folketingsvalglov ved lov nr. 198 af 4. juni 1964. Disse bestemmelser træder i kraft den 1. januar 1965, og da det er påkrævet, at de tilsvarende ændringer i den danske folketingsvalglov træder i kraft samtidig hermed, har jeg valgt at foreslå disse ændringer særskilt i det nu fremsatte lovforslag, uagtet at der i øvrigt i den nærmeste fremtid vil blive fremsat et forslag om forskellige ændringer i folketingsvalgloven, der bl. a. er motiveret i de erfaringer, der er indhøstet ved det sidst afholdte folketingsvalg. Af praktiske grunde er der dog i nærværende lovforslag medtaget nogle forslag til ændringer i bestemmelserne om valglisten, som det vil være hensigtsmæssigt at søge gennemført i forbindelse med de øvrige ændringer i disse bestemmelser.

Forslaget går i øvrigt ud på, at der i folketingsvalgloven i lighed med den grønlandske folketingsvalglov åbnes mulighed for, at personer, der opholder sig i Grønland på områder uden for den kommunale inddeling — d. v. s. vejrstationer og forsvarsområder o. lign. — optages på valglisten i den kommune, hvor de senest havde bopæl. Herved sikres, at sådanne personer fremtidigt i alle tilfælde kan afgive stemme ved folketingsvalg og folkeafstemninger, medens de hidtil kun har kunnet stemme, hvis de enten havde bevaret deres bopæl i en kommune her i riget eller først havde taget ophold på de pågældende områder efter at være optaget på en endnu gældende valgliste.

Som følge af, at der fra den 1. januar 1965 skal udarbejdes årlige valglisten i Grønland med dertil hørende tilflytterlister, er den gældende særlige bestemmelse om optagelse på tilflytterlister her i landet af tilflyttere fra Grønland samtidig begrænset til kun at omfatte de tilflyttere, der kommer fra de netop omtalte områder uden for den kommunale inddeling. Det påregnes nemlig, at det gennem et samarbejde mellem de grønlandske og danske folkeregistre vil være muligt at gennemføre en overførsel fra de i Grønland til de her i landet førte valglisten og omvendt af de vælgere, der flytter mellem Grønland og Danmark.

I tilslutning til disse særlige bestemmelser